

Devlet İç İstikraz Tahvillerine uygulanacak faiz hadlerini tesbit ve gerektiğinde ikramiye keşideleri tertibi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi : 1/407; Cumhuriyet Senatosu : 1/1172)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 240)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2804

4 . 2 . 1971

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 3 . 2 . 1971 tarihli 46 ncı Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Devlet iç istikraz tahvillerine uygulanacak faiz hadlerini tesbit ve gerektiğinde ikramiye keşideleri tertibi hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

S. Osman Avcı
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 1 . 4 . 1970 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 1, 3 . 2 . 1971 tarihli 45 ve 46 ncı birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 240)

Müddet :

Malî ve İk. İş. Kom. : 30 gün

Bütçe Plân Kom. : 30 »

Genel Kurul : 30 »

Malî ve İktisadi İşler Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Malî ve İktisadi İşler Komisyonu
Esas No. : 1/1172
Karar No. : 10

5 . 2 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan, Millet Meclisinin 3 . 2 . 1971 tarihli ve 46 ncı birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Devlet İç İstikraz tahvillerine uygulanacak faiz hadlerini tesbit ve gerektiğinde ikramiye keşideleri tertibi hakkında kanun tasarısı Komisyonumuzun 5 . 2 . 1971 tarihli toplantısında ilgili bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle her yönü ile tetkik ve müzakere olundu.

Kanun tasarısının genel gerekçesinde tafsilen belirtilen hususlar ve bunlara mütedair temsil-

eilerin verdikleri tamamlayıcı bilgiler muvacehesinde bahis konusu kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere saygı ile sunulur.

Bu raporda Başkan ve Sözcü

Muş <i>İsa Bingöl</i>	Gaziantep <i>İ. Tevfik Kutlar</i>	Giresun <i>Sabahattin Orhon</i>	Konya <i>Mehmet Varışlı</i>
Ordu Faiz artışına muhalifim <i>B. Sıtkı Baykal</i>	Afyon K. <i>M. Kâzım Karaağaçhoğlu</i>	Balıkesir Söz hakkım mahfuzdur. <i>Nejat Sarıcalı</i>	Erzincan <i>Fehmi Baysoy</i>
	Tabii Üye Muhalifim <i>Mucip Ataklı</i>	Kontenjan <i>Mehmet İzmen</i>	

Bütçe ve Plân Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No: 1/1172
Karar No: 88

5 . 2 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 3 . 2 . 1971 tarihli 46 ncı Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Devlet İç İstikraz Tahvillerine uygulanacak faiz hadlerini tesbit ve gerektiğinde ikramiye kesideleri tertibi hakkında kanun tasarısı, Komisyonumuzun 5 Şubat 1971 tarihli Birleşiminde, ilgili Hükümet temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, çeşitli kanunlara göre çıkarılıp henüz itfa edilmemiş bulunan Devlet İç İstikraz Tahvillerinin faiz hadlerini, piyasa şartlarını göz önünde tutarak artırmaya ve gerektiğinde bu tahviller için ikramiye kesideleri tertibetmeye Maliye Bakanının yetkili kılınmasını öngörmektedir.

Normal bütçe gelirlerinin Devlet masraflarını karşılamaması halinde başvurulacak bir finansman vasıtası olan Devlet İç İstikraz Tahvillerinin ihraçı yolu ile yapılan Devlet borçlarında izlenen anapolitikanın esasını, «Borçlanmaların maliyetinin asgari seviyede tutulması» hususu teşkil ettiğinden, şimdiye kadar bu tahvillere uygulanan faiz % 6 nisbetinde olmuştur. Bunların süratle satılarak lüzumlu nakdin sağlanabilmesi için de, düşük olan bu faiz haddinin olumsuz etkileri, «vergi muafiyeti», «tahvillerin ihalelerde teminat olarak kabulü», «ibrazında nakde çevrilebilmesi» gibi bâzı yan menfaatlerle hafifletilmeye çalışılmıştır.

Hal böyle iken son yıllarda, bir taraftan özel sektör tahvil piyasasında hızlı bir gelişme kaydedilmiş, böylece özellikle 1968 yılından itibaren çok sayıda şirket, tahvil ihraçı yolu ile finansman imkânı bulmaya başlamışlardır. Orta vâdeli ve % 13 ilâ % 15 faizli olan bu tahvillere karşı talep fazla olmuş, satışları kısa sürelerde realize edilmiştir. Diğer taraftan, halkın elindeki tasarrufların memleket ekonomisi bakımından verimsiz sahalara yatırılmasını önlemek maksadıyla de mevduata tatbik olunan faiz hadleri yükseltilmiştir.

«Vergi muafiyeti» gibi en önemli yan menfaatlerle birlikte hakiki geliri, bâzı hallerde ancak % 10 a balığ olan % 6 nominal faizli Devlet tahvilleri; özel tahvillerin ihtiva ettiği yüksek faiz

nisbeti ve mevduata tamnan son faiz hadleri muvacehesinde, cazibesini ve muhafaza edilmek yeteneklerini kaybetmiş bulunmaktadır.

Devletçe şimdiye kadar ihracolunan tahvillere tamnan «her an paraya çevrilebilme» imkânı, sahiplerine, paralarını alarak daha çok gelir getiren iş ve sahalara yatırmak hak ve kolaylığını bahşettiğinden, tahvil sahiplerinin tahvil ve para piyasasında faiz hadleriyle ilgili gelişmeler sonucunda ellerindeki Devlet tahvillerini nakde çevirtmek için kütleler halinde müraعاتlarının önlenmesi ve Hazinenin müşkül duruma düşmesine mahal verilmemesi için, bâzı tedbirler alınmasında zaruret bulunmaktadır.

Bu konuda alınabilecek en müessir tedbirlerin başında, Devlet tahvillerinin şartlarının yeni şartlara uydurulması ve onların istenildiği anda nakde çevrilmek temayülünün önlenmesi için zaman zaman ikramiye çekilişleri tertibolunması hususları gelmektedir.

Bu tedbirlerin uygulanmasını sağlamak maksadiyle hazırlanmış bulunan tasarı, Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1 nci, 2 nci ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarının, önemine ve mahiyetine binaen Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Ankara	Uşak	Konya	Ankara
<i>Y. Köker</i>	<i>M. F. Atayurt</i>	<i>O. N. Canpolat</i>	<i>İ. Yetiş</i>
Aydın	Kütahya	Malatya	Manisa
<i>İ. C. Ege</i>	<i>İ. E. Erdinç</i>	<i>N. Akyurt</i>	<i>O. Karaosmanoğlu</i>
	Maras	Niğde	Tabî Üye
	<i>A. Karaküçük</i>	<i>K. Bayhan</i>	<i>S. Özgür</i>

**Millet Meclisinin kabul ettiği
metin**

Devlet İç İstikraz Tahvillerine uygulanacak faiz hadlerini tesbit ve gerektiğinde ikramiye keşideleri tertibi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Çeşitli kanunlara göre çıkarılmış olup henüz itfa edilmemiş bulunan Devlet İç İstikraz Tahvillerinin faiz hadlerini piyasa şartlarını göz önünde tutarak artırmaya ve gerektiğinde bu tahviller için ikramiye keşideleri tertibetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Bu tahvillerin faiz hadlerinde yapılacak değişiklik ve ikramiye keşideleri ile ilgili işlemler Maliye Bakanlığınca tesbit ve ilân olunur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Malî ve İktisadi İşler Komisyonunun kabul ettiği metin

Devlet İç İstikraz Tahvillerine uygulanacak faiz hadlerini tesbit ve gerektiğinde ikramiye keşideleri tertibi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metin

Devlet İç İstikraz Tahvillerine uygulanacak faiz hadlerini tesbit ve gerektiğinde ikramiye keşideleri tertibi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.